

سمبولها و نمادهای باستان، ارزشهای یک تمدن در معماری و فرش

مجید احمدی، رسول احمدی

۱- دانشجوی کارشناسی، موسسه آموزش عالی خاوران

۲- لیسانس معماری

m.ahmadi717@yahoo.com

مجید احمدی

خلاصه:

در بررسی پژوهشها و مطالعات انجام شده به نظرمی رسد غالب پژوهشگران بر این باورند که تصور از ارتباط فرش و معماری بیشتر به سمت باغ ایرانی گرایش دارد ولی شاید این دو مقوله بسیار فراتر از باغ ایرانی در روند ارزشهای یک تمدن تاثیرگذار بوده اند. نمادهای مورد استفاده در این دو هنر ریشه در سمبول های کهن باستان دارد. هدف این پژوهش بررسی معنای نمادها و اسطوره های مشترک در هنر معماری و فرش است تا به ارایه تصویر و پیوندی مشترک بین معماری و فرش پردازد و نشان دهد این دو حوزه تا چه اندازه در اندیشه و خاستگاه مبانی فکری یک تمدن تاثیرگذار بوده است که با بهره گیری از این سمبولها بتوان در تداوم معماری ایران ایفای نقش کرد و زمینه ای برای بروز خلاقیت و شکوفایی و نوآوری در هنر معماری ایجاد کرد. برای دستیابی به هدف فوق این پژوهش با بهره گیری از روش پدیدارشناسانه دلایل استفاده از نمادها و سمبولها در هنر فرش و معماری را بررسی کرده و با توجه به آن تلاش دارد تا شکل گیری و پیدایی این سمبولها و نمادها در هنر فرش و معماری را مورد تحلیل قرار دهد و به فصل مشترک بین این هنرها پردازد. در این پژوهش تلاش شد تا باورهای مردم در هر دو هنر معماری و فرش شناسایی شود و مورد مقایسه و تحلیل قرار گیرد.

واژه های کلیدی: هنر معماری. فرش. طبیعت. نمادها. سمبولها

۱. مقدمه

همانگونه که شکل زندگی انسان اولیه تا به امروز در ابهام مانده است، از اختراعات و ابداعات اولین او در کارهای روزمره زندگی اش نیز چیز چندانی آشکار نشده است و اگر تعریف و توصیف هایی نیز در این باره ارائه شده بیشتر مبتنی بر اگرها و شایدهاست تا متکی بر دلایل و مدارک گویا و مستند، هر چند که گاهی نیز آثار کشف شده و علائم بدست آمده از نقاط مختلف زمین این احتمالات را تایید کرده و یا خط بطلان بر آنها کشیده است. اما آنچه مسلم است با تمام تکنیک و تکنولوژی پیشرفته ای که بشر امروز به ان مسلح گردیده هنوز نمی تواند تصویر روشن و دقیقی را از آنچه بر بشر نخستین گذشته ارائه نماید و یا به طور دقیق حتی به شکل تئوری به آنها دسترسی یابد. شاید بتوان گفت هنر نخستین زبانی است که شرح حال انسان باستان را در آن زمان بازگو میکند. هنرمند نمودی از آنچه میبند را در آثارش متجلی می نماید. اما چگونه او پیامش را منتقل می کند؟